

فرادرس

فراتر از یک کلاس درس
www.faradars.org

جلسه دوم: کار با تصاویر

مدرس: الهام شعبانی نیا

دانشجوی دکترای هوش مصنوعی

دانشگاه اصفهان

مقدمه

- برای ساخت برنامه‌های بینایی کامپیوتر باید بتوانید به محتوای تصاویر دسترسی داشته باشید و تصاویر را ویرایش یا ایجاد کنید. این جلسه به شما یاد خواهد داد که چگونه عناصر تصویر را (یعنی همان پیکسل‌ها را) دستکاری کنید. شما یاد خواهید گرفت که چگونه یک تصویر را پویش کرده و هریک از پیکسل‌هایش را پردازش کنید.
- همچنین یاد می‌گیرید که چگونه این کار را به صورت موثر انجام دهید. چرا که حتی تصاویری که ابعاد متوسطی دارند، می‌توانند شامل دهها هزار پیکسل باشند.
- اساساً یک تصویر ماتریسی از مقادیر عددی است. به همین دلیل است که OpenCV 2 آن‌ها را با استفاده از داده ساختار **Mat** : **cv** : دستکاری می‌کند. هر عنصر ماتریس بیانگر یک پیکسل است. برای یک تصویر خاکستری پیکسل‌ها مقادیر ۸ بیتی بدون علامت هستند که صفر متناظر با سیاه و ۲۵۵ متناظر با سفید است. برای یک تصویر رنگی برای هر پیکسل به سه مقدار نیاز است تا بتوان سه کانال اصلی رنگ (قرمز، سبز، آبی) را نمایش داد. بنابراین در این حالت هر عنصر ماتریس یک سه تایی است.

دسترسی به مقادیر پیکسل‌ها

- برای دسترسی به هر عنصر ماتریس، تنها باید شماره سطر و ستون آن را مشخص کنید. آن گاه عنصر مربوطه که می‌تواند یک مقدار عددی تنها و یا برای یک تصویر چند کانالی یک بردار از مقادیر باشد، برگردانده می‌شود.
- کلاس **cv: Mat** متدهای مختلفی برای دسترسی به ویژگی‌های مختلف یک تصویر دارد.
- متغیرهای عمومی عضو، **cols** و **rows** به شما تعداد سطرها و ستون‌های تصویر را می‌دهند.
- برای دسترسی به عنصر **cv: Mat** متد **at(int y, int x)** وجود دارد. با این حال نوع بازگشتی این متد باید در زمان کامپایل مشخص باشد. و از آن جا که **cv: Mat** می‌تواند عناصری از هر نوع را نگه دارد، برنامه نویس باید نوع بازگشتی مورد انتظار را مشخص نماید. بنابراین زمانی که آن را فراخوانی می‌کنید، باید نوع عنصر تصویر را مشخص کنید. مثلاً:

```
image.at<uchar>(j,1) = 255;
```
- از این متد تنها برای دسترسی تصادفی به پیکسل‌های تصویر باید استفاده کرد. اما هرگز نباید برای پویش یک تصویر استفاده شود.

دسترسی به مقادیر پیکسل‌ها

- در تصاویر رنگی، هر پیکسل با سه جزء مشخص می‌شود: کانال‌های قرمز، سبز و آبی. بنابراین یک `Mat`: `cv:` برای یک تصویر رنگی برداری از سه مقدار ۸ بیتی را باز خواهد گرداند. OpenCV نوع تعریف شده‌ای به نام `cv::Vec3b` را برای چنین برداری دارد. که مشخص کننده برداری از سه کارکتر بدون علامت است. به همین دلیل است که دسترسی به پیکسل‌های رنگی به صورت زیر انجام می‌شود:

```
image.at<cv::Vec3b>(j,i)[channel]= value;
```

- اندیس کانال یکی از سه کانال رنگی را مشخص می‌کند
- انواع مشابهی هم برای بردارهای ۲ عنصری و ۴ عنصری (`cv::Vec2b` و `cv::Vec4b`) و برای دیگر انواع وجود دارند. که برای انواع دیگر حرف آخر برای `short` با `s`، برای عدد صحیح با `i`، برای اعشاری با `f`، و برای عدد اعشاری مضاعف با `d` جایگزین می‌شود. همه این انواع با استفاده از کلاس الگوی `cv::Vec<T,N>` تعریف می‌شوند. که `T` نوع و `N` تعداد عناصر بردار است.

دسترسی به مقادیر پیکسل‌ها

- استفاده از متد `at` کلاس `Mat` : `cv::` گاهی می‌تواند دست و پاگیر باشد. زیرا نوع بازگشتی باید برای هر فراخونی مشخص شود.
- در مواردی که نوع ماتریس مشخص است، می‌توان از کلاس `cv::Mat_` استفاده کرد که یک زیرکلاس الگو از `cv::Mat` است. این کلاس بدون اینکه هیچ ویژگی داده جدیدی اضافه کند، چند متد اضافه تعریف می‌کند. به طوری که اشاره‌گرها یا ارجاعات به یک کلاس بتواند مستقیماً به کلاس دیگر تبدیل شوند. در بین این متدهای اضافه، اپراتور `()` وجود دارد که اجازه دسترسی مستقیم به عناصر ماتریس را می‌دهد. بنابراین اگر `image` ارجاعی به یک ماتریس از نوع `uchar` باشد، می‌توان نوشت :

```
cv::Mat_<uchar> im2= image; // im2 refers to image  
im2(50,100)= 0; // access to row 50 and column 100
```

- از آن جا که نوع عناصر `cv::Mat_` در زمان ایجاد متغیر اعلان می‌شوند، اپراتور `()` در زمان کامپایل می‌داند که چه نوعی را باز گرداند. در واقع با استفاده از اپراتور `()` دقیقاً همان نتیجه متد `at` فراهم می‌شود.

مثال

- برای اینکه دسترسی مستقیم به مقدار پیکسل‌ها را ببینیم، ما یک تابع ساده ایجاد خواهیم کرد که نویز سیاه و سفید (یا فلفل و نمک) را به تصویر اضافه کند.
- همانطور که از اسمش پیداست، نویز سیاه و سفید نوع خاصی از نویز است که در آن مقدار برخی از پیکسل‌ها با سفید و برخی دیگر با سیاه عوض می‌شود.
- این نوع نویز می‌تواند در اثر خطاهای ارتباطی، زمانی که مقدار برخی از پیکسل‌ها در حین انتقال گم می‌شود، اتفاق بیافتد.
- در این مثال ابتدا به صورت تصادفی چند پیکسل را انتخاب کرده و سپس آن‌ها را سفید می‌کنیم.

پویش تصویر با اشاره گرها

FaraDars.org

چرا اشاره گرها

- در بسیاری از کارهای پردازش تصویر، نیاز است تا همه پیکسل‌های تصویر برای انجام یکسری محاسبات پویش شوند.
- با در نظر گرفتن تعداد بسیار زیاد پیکسل‌هایی که باید ملاقات شوند، بسیار ضروری است که این کار به شکلی کارا انجام شود.
- این دستورالعمل و دستورالعمل بعدی به شما روش‌های متفاوت پیاده سازی یک حلقه پویش تصویر را نشان خواهند داد.
- در این دستورالعمل از محاسبه اشاره گر استفاده می‌کنیم.

یادآوری

- در یک تصویر سه بایت اول بافر داده تصویر، مقادیر سه کانال رنگی پیکسل بالا چپ را می‌دهد، سه بایت بعدی مقادیر پیکسل دوم سطر اول و الی آخر.
- دقت کنید که OpenCV به طور پیش فرض ترتیب BGR کانال‌ها را استفاده می‌کند، بنابراین معمولاً اولین کانال، کانال آبی است).
- تصویری به عرض W و ارتفاع H به بلوک حافظه ای به اندازه $W \times H \times 3$ کارکتر نیاز دارد. با این حال ممکن است برای کارایی بیشتر به طول یک سطر چند پیکسل بیشتر اضافه شود. این به این دلیل است که برخی از تراشه‌های پردازنده مالتی مدیا (برای مثال، معماری MMX اینتل) زمانی که سطرها مضربی از ۴ یا ۸ هستند، می‌توانند تصاویر را بسیار کاراتر پردازش کنند. واضح است که این پیکسل‌های اضافه نمایش داده نمی‌شوند و یا ذخیره نمی‌شوند. و مقدار دقیق آن‌ها نادیده گرفته می‌شود.

چند نکته

- ویژگی داده **cols**، عرض تصویر (تعداد ستون‌ها) و ویژگی **rows** ارتفاع تصویر را به شما می‌دهند. در حالی که ویژگی داده **step** پهنای موثر بر حسب بایت را می‌دهد.
- حتی اگر تصویر شما از نوعی غیر از **uchar** است، باز هم **step** تعداد بایت های یک سطر را به شما می‌دهد.
- اندازه یک پیکسل توسط متد **elemSize** بدست می‌آید (برای مثال برای یک ماتریس سه کاناله از نوع **short** **integer (CV_16SC3)**، متد **elemSize** عدد ۶ را برمی‌گرداند).
- تعداد کانال‌ها در تصویر توسط متد **nchannels** بدست می‌آید (که برای تصویر خاکستری یک و برای یک تصویر رنگی سه است).
- در نهایت متد **total** تعداد کل پیکسل‌های ماتریس را برمی‌گرداند.

چند نکته

- بنابراین تعداد پیکسل‌های یک سطر از فرمول زیر بدست می‌آید:

```
int nc= image.cols * image.channels();
```

- برای ساده کردن محاسبات اشاره‌گری، کلاس **Mat** : **cv:** متدی را ارائه می‌دهد که مستقیماً به شما آدرس یک سطر تصویر را می‌دهد. این متد که **ptr** نام دارد، یک متد الگو است که آدرس سطر **j** ام را برمی‌گرداند:

```
uchar* data= image.ptr<uchar>(j);
```

مثال

- بیایید یک تصویر رنگی 256×256 ایجاد کرده و
- مقادیر پیکسل هایی که اندیس سطر و ستون آنها بین 0 تا 80 باشد را برابر $(0,0,255)$
- مقادیر پیکسل هایی که اندیس سطر و ستون آنها بین 80 تا 160 باشد را برابر $(0,255,0)$
- مقادیر پیکسل هایی که اندیس سطر و ستون آنها بین 160 تا 256 باشد را برابر $(255,0,0)$ قرار دهیم.

FaraDars.org

پویش تصویر با تکرارگرها

FaraDars.org

مقدمه

- در برنامه نویسی شیء گرا، حلقه زدن روی یک مجموعه داده اغلب با استفاده از تکرارگرها انجام می شود.
- تکرارگرها کلاس های خاصی هستند که برای مرور تک تک عناصر یک مجموعه ساخته می شوند. به طوری که جزئیات چگونگی تکرار روی هر عنصر برای یک مجموعه داده را می پوشانند.
- این کاربرد اصل پنهان سازی اطلاعات، پوشش یک مجموعه را ساده تر می کند.
- علاوه بر این فرم پوشش مجموعه ها را بدون توجه به اینکه چه نوع مجموعه ای در حال استفاده است، به یک شکل مشابه تبدیل می کند.
- OpenCV یک کلاس تکرارگر `Mat : cv::` مطابق با تکرارگرهای استاندارد `C++` ارائه می دهد.
- هدف اصلی استفاده از تکرارگرها ساده سازی فرآیند پوشش تصویر و کاهش احتمال خطا است. و اساسا برای بهینه سازی این فرآیند نیست.

مقدمه

- یک شیء تکرارگر برای یک `cv::Mat` را می توان در ابتدا با ایجاد یک `cv::MatIterator_ object` بدست آورد.
- خط فاصله به معنای این است که این یک متد الگوست. در حقیقت از آن جا که از تکرارگرهای تصویر برای دسترسی به عناصر تصویر استفاده می شوند، نوع بازگشتی بایستی در زمان کامپایل مشخص باشد. سپس تکرارگر به صورت زیر اعلان می شود:

```
cv::MatIterator_<cv::Vec3b> it;
```


مقدمه

- و یا اینکه می‌توانید نوع `iterator` تعریف شده در کلاس `Mat_template` را هم استفاده کنید:

```
cv::Mat_<cv::Vec3b>::iterator it;
```

- آنگاه روی پیکسل‌ها با استفاده از متدهای تکرارگر `begin` و `end` معمولی حلقه می‌زنید.

FaraDars.org

مقدمه

۱

ابتدا شیئی تکرارگر خود را با استفاده از کلاس مناسب که در مثال ما `cv::Mat_<cv::Vec3b>::iterator` (یا `cv::MatIterator_<cv::Vec3b>`) است، ایجاد می‌کنید.

۲

سپس با استفاده از متد `begin` تکرارگری که در نقطه شروع قرار دارد را بدست می‌آورید (در مثال ما، گوشه بالا چپ تصویر). برای یک مورد `Mat` : `cv::Mat` این کار به صورت `image.begin<cv::Vec3b>()` انجام می‌شود.

۳

موقعیت پایانی مجموعه شما هم به صورت مشابه اما با استفاده از متد `end` بدست می‌آید.

کار با تکرارگرها صرفنظر از اینکه چه نوع مجموعه‌ای را پویش می‌کنیم، همیشه از یک مدل پیروی می‌کند.

مقدمه

- پس از مقداردهی اولیه تکرارگر، یک حلقه ایجاد می کنید به طوری که روی همه عناصر تا رسیدن به **end** تکرار شود. یک حلقه **while** نوعی به شکل زیر خواهد بود:

```
while (it!= itend) {  
  
    // process each pixel -----  
    ...  
    // end of pixel processing -----  
    ++it;  
}
```

- از اپراتور ++ برای حرکت به عنصر بعدی استفاده می شود. همچنین می توانید از اندازه گام بلندتری استفاده کنید. برای مثال $it+=10$ هر ده پیکسل را مورد پردازش قرار می دهد.
- در نهایت درون حلقه پردازش، می توانید از اپراتور * برای دسترسی به عنصر کنونی استفاده کنید. که با استفاده از این اپراتور می توانید عنصر را خوانده (برای مثال $element = *it$) و یا بنویسید (برای مثال $*it = element$).

مثال

- یک تصویر را با استفاده از تکرارگرها پویش کرده و مقادیر کانال های مختلف آن را تغییر دهید.

FaraDars.org

دسترسی به پیکسل های مجاور در هنگام پویش تصویر

FaraDars.org

مقدمه

- در پردازش تصویر، توابع پردازشی که یک مقدار را در هر پیکسل بر اساس مقادیر پیکسل های همسایه محاسبه می کنند، بسیار متداول هستند.
- زمانی که این پیکسل های همسایه شامل پیکسل های سطرهای قبل و بعد نیز هستند، باید بتوانید همزمان چند سطر تصویر را پویش کنید. این دستورالعمل به شما نحوه انجام کار را نشان می دهد.

FaraDars.org

مثال

- برای بیان این عمل، ما از یک تابع پردازشی که تصویر را واضح (sharp) می کند، استفاده می کنیم. اینکار براساس عملگر لاپلاسین است. در حقیقت اگر لاپلاسین یک تصویر را از خود تصویر کم کنید، لبه های تصویر تقویت شده و تصویر واضح تری تولید می شود. این عملگر واضح سازی به صورت زیر محاسبه می شود:

```
sharpened_pixel= 5*current-left-right-up-down;
```

0	-1	0
-1	5	-1
0	-1	0

انجام محاسبات ساده تصویر

FaraDars.org

cv:: add

- همه توابع محاسباتی به روش مشابهی عمل میکنند. دو ورودی مهیا شده و یک پارامتر سوم خروجی را مشخص میکند. در برخی مواقع میتوان اوزانی را مشخص نمود که به عنوان ضرایب اسکالر در عملگر مورد استفاده قرار میگیرند.

```
// c[i]= a[i]+b[i];  
cv::add(imageA,imageB,resultC);  
// c[i]= a[i]+k;  
cv::add(imageA,cv::Scalar(k),resultC);  
// c[i]= k1*a[i]+k2*b[i]+k3;  
cv::addWeighted(imageA,k1,imageB,k2,k3,resultC);  
// c[i]= k*a[i]+b[i];  
cv::scaleAdd(imageA,k,imageB,resultC);
```


cv:: add

- برای برخی از توابع می‌توانید ماسک هم تعریف کنید:

```
// if (mask[i]) c[i]= a[i]+b[i];  
cv::add(imageA,imageB,resultC,mask);
```

- اگر ماسک را اعمال کنید، عملیات تنها روی پیکسل‌هایی که برای آن‌ها مقدار ماسک نال نیست، انجام می‌شود (ماسک باید تک کانال باشد).
- در همه حالات تابع **cv::saturate_cast** همیشه برای اطمینان از اینکه نتایج در حوزه مقدار تعریف شده باقی می‌ماند، مورد استفاده قرار می‌گیرد (یعنی برای اجتناب از سرریز و **underflow**).

دیگر توابع محاسباتی

- به فرم‌های مختلف توابع `cv::absdiff`, `cv::subtract`, `cv::multiply` و `cv::divide` هم نگاهی بیاندازید.
- عملگرهای بیتی نیز موجود هستند: `cv::bitwise_and`, `cv::bitwise_or`, `cv::bitwise_xor` و `cv::bitwise_not`.
- عملگرهای `cv::min` و `cv::max` هم که مقادیر بیشینه و کمینه پیکسل‌های متناظر را پیدا می‌کنند نیز بسیار مفید هستند.

دیگر توابع محاسباتی

- تصاویر بایستی اندازه و نوع یکسانی داشته باشند. همچنین از آن جا که عملیات برای هر عنصر انجام می شود، یکی از تصاویر ورودی می تواند به عنوان خروجی مورد استفاده قرار گیرد.
- تعدادی عملگر نیز که یک تصویر را به عنوان ورودی می گیرند، نیز وجود دارند:
cv::sqrt
cv::pow
cv::abs
cv::exp
و cv::log
- در واقع برای تقریبا هر کاری که باید روی تصاویر اعمال شود، یک تابع OpenCV وجود دارد.

سربار گذاری عملگرها

- در OpenCV 2 بسیاری از توابع محاسباتی عملگر متناظر با خود دارند که سربار گذاری شده اند. در نتیجه فراخوانی `cv::addWeighted` را می توان به صورت زیر نوشت:

```
result= 0.7*image1+0.9*image2;
```

- بسیاری از عملگرهای C++ سربار گذاری شده هستند.

FaraDars.org

سربار گذاری عملگرها

- در بین آن‌ها عملگرهای بیتی $\sim$, $\wedge$, $|$, $\&$ ، توابع $\min$, $\max$ و abs و عملگرهای مقایسه ای $<$, $<=$, $=$, $!=$, $>$, $>=$ وجود دارند. که این دسته آخر یک تصویر ۸ بیتی باینری برمی گرداند.
- همچنین می توانید عملگرهای ضرب ماتریسی $m1*m2$ ، وارون ماتریس $m1.\text{inv}()$ ، ترانپوز ماتریس $m1.t()$ ، دترمینان $m1.\text{determinant}()$ ، نرم برداری $v1.\text{norm}()$ ، ضرب خارجی $v1.\text{cross}(v2)$ ، ضرب داخلی $v1.\text{dot}(v2)$ و از این قبیل را می‌توانید داشته باشید.
- همچنین می‌توانید عملگر $\text{op} =$ (مثلاً $+=$) را تعریف کنید.

جدا کردن کانال‌های تصویر

FaraDars.org

جدا کردن کانال‌های تصویر

- خیلی وقت‌ها می‌خواهیم کانال‌های متفاوت یک تصویر را به صورت مستقل پردازش کنیم.
- برای مثال ممکن است بخواهید که کاری را تنها روی یک کانال تصویر انجام دهید. قطعاً می‌توانید این کار را از طریق یک حلقه پویش تصویر هم انجام دهید.
- اما می‌توانید از تابع `cv::split` هم که سه کانال یک تصویر رنگی را در سه نمونه مجزای `cv::Mat` کپی می‌کند، را هم استفاده کنید.
- تابع `cv::merge` دوگان عمل قبل است. یعنی این تابع یک تصویر رنگی را از سه تصویر تک کانال می‌سازد.

مثال

- فرض کنید می خواهیم تصویر بارانی خود را تنها به کانال آبی تصویر اضافه کنیم. در این صورت به روش زیر باید عمل کرد:

مثال

- فرض کنید می خواهیم تصویر بارانی خود را تنها به کانال آبی تصویر اضافه کنیم. در این صورت به روش زیر باید عمل کرد:

```
// create vector of 3 images
std::vector<cv::Mat> planes;
// split 1 3-channel image into 3 1-channel images
cv::split(image1, planes);
// add to blue channel
planes[0] += image2;
// merge the 3 1-channel images into 1 3-channel image
cv::merge(planes, result);
```

تعریف نواحی مورد علاقه

FaraDars.org

ROI

- گاهی اوقات یک تابع پردازشی بایستی تنها روی یک بخش تصویر اعمال شود. در اینجا به شما نشان می‌دهیم که چگونه یک ناحیه مورد علاقه را درون یک تصویر تعریف کنید.
- اولین مرحله شامل تعریف ROI است. با یکبار تعریف ROI، می‌توان با آن مانند یک نمونه `cv::Mat` معمولی کار کرد. نکته مهم آن است که نقاط ROI به همان بافر داده به عنوان تصویر والد اشاره می‌کنند.

FaraDars.org

ROI

- ناحیه مورد علاقه یک ناحیه مستطیلی را با مشخص کردن موقعیت گوشه بالا-چپ (دو پارامتر اول سازنده آن) و اندازه مستطیل (طول و عرض دو پارامتر بعدی هستند) توصیف می کند.
- یک راه تعریف ROI، استفاده از یک مورد `cv::Rect` است.

```
// define image ROI  
cv::Mat imageROI;  
imageROI= image(cv::Rect(385,270,logo.cols,logo.rows));
```

ROI

- همچنین ROI می تواند با استفاده از محدوده های سطر و ستون نیز توصیف شود. یک محدوده دنباله ای پیوسته است که از یک اندیس شروع و به اندیسی دیگر خاتمه می یابد (اندیس آخر جزء محدوده محسوب نمی شود). ساختار **cv::Range** برای نمایش این مفهوم استفاده می شود. بنابراین یک ROI می تواند از دو محدوده تعریف شود.

```
cv::Mat imageROI= image(cv::Range(270,270+logo.rows),  
cv::Range(385,385+logo.cols))
```

ROI

- هر تغییری در ROI روی تصویر اولیه در ناحیه متناظر تاثیر می‌گذارد. چرا که تصویر و ROI از داده تصویر به صورت اشتراکی استفاده می‌کنند. تعریف یک ROI داده ای را کپی نمی‌کند.
- اگر بخواهید یک ROI متشکل از چند خط یک تصویر را تعریف کنید، فراخوانی زیر می‌تواند استفاده شود:

```
cv::Mat imageROI= image.rowRange(start,end) ;
```

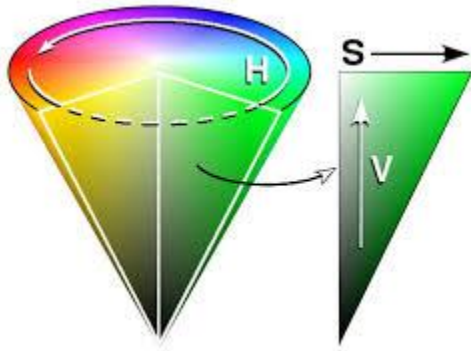
- و به صورت مشابه برای یک ROI متشکل از چند ستون تصویر :

```
cv::Mat imageROI= image.colRange(start,end) ;
```

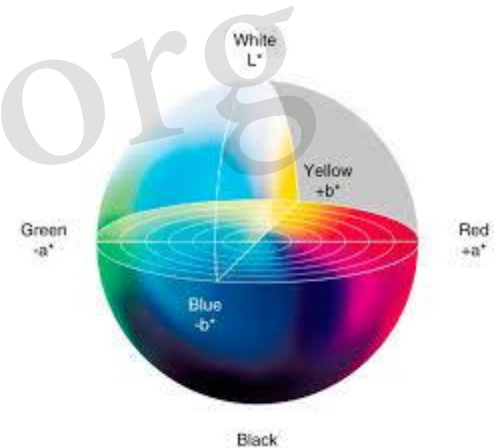
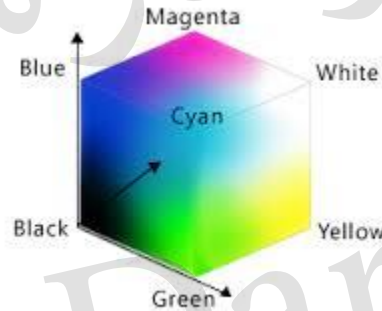
مثال

درج لوگو بر روی تصویر

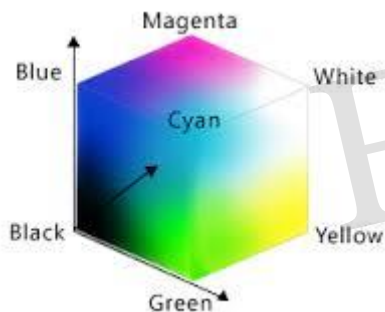
تبدیل فضاهاى رنگ

حوزه رنگی RGB

- اساس حوزه رنگی RGB استفاده از سه مؤلفه رنگی اصلی؛ قرمز، سبز و آبی می باشد. این سه رنگ به این دلیل انتخاب شده اند که با ترکیب آنها می توان هر رنگ دلخواهی را ایجاد نمود.
- در حقیقت سیستم بینایی انسان نیز از سلول های مخروطی شکلی استفاده می کند که نسبت به طیف های رنگی قرمز، سبز و آبی حساس است.
- این سیستم رنگی، سیستم پیش فرض تصاویر دیجیتالی می باشد به این دلیل که تصاویر با استفاده از این سه مؤلفه از محیط گرفته می شوند. در زمان گرفتن تصویر از محیط، نور دریافت شده با استفاده از فیلترهای رنگی به سه مؤلفه قرمز، سبز و آبی تجزیه شده و ذخیره می شوند.

مشکلات RGB

- متأسفانه تفاضل رنگ‌ها در حوزه RGB راهکار مناسبی برای اندازه‌گیری میزان شباهت دو رنگ نمی‌باشد. در واقع این حوزه رنگی از **یکنواختی ادراکی** برخوردار نمی‌باشد. این به این معنی است که دو رنگ با تفاضل مشخص، ممکن است به یکدیگر شبیه باشند در صورتی که دو رنگ دیگر با همان میزان تفاضل هیچ‌گونه شباهتی به یکدیگر نداشته باشند.
- در حوزه RGB، مولفه روشنایی از مولفه رنگ جدا نیست.
- با توصیف انسان از رنگ‌ها مغایرت دارد.
- به منظور حل این مشکل فضاهای رنگی دیگری همچون مثلاً HSV، $CIE\ L^*a^*b^*$ ، ... معرفی شده اند که هر یک دارای خواص متفاوتی هستند.

فضاهای رنگی دیگر

- حوزه رنگی HSV و HLS دو حوزه رنگی متداول دیگری هستند که مهم‌ترین خاصیت آنها این است که رنگ‌ها را به صورت ۳ مؤلفه؛ رنگ، درجه اشباع و میزان روشنایی که انسان نیز برای توصیف رنگ‌ها از آنها استفاده می‌کند، ارائه می‌دهند.
- فضای رنگی دیگری معرفی شده است که دارای خاصیت یکنواختی ادراکی می‌باشد. این فضای رنگی $CIE L^*a^*b^*$ نام دارد. با تبدیل تصاویر به این حوزه رنگی، تفاضل اقلیدسی بین رنگ پیکسل‌ها و رنگ هدف کاملاً معنادار بوده و این تفاضل معرف میزان شباهت بین دو رنگ خواهد بود.
- یکی دیگر از این حوزه‌های رنگی YCrCb است که در ذخیره سازی تصاویر با فرمت JPEG مورد استفاده قرار می‌گیرد

cvtColor

- تبدیل در حوزه رنگ به سادگی و توسط تابع `cv::cvtColor` کتابخانه `OpenCV` قابل انجام است. مثلا بیایید تا حوزه رنگی `RGB` تصویر ورودی را به `CIE L*a*b*` تبدیل نماییم:

```
cv::cvtColor(image, converted, CV_BGR2Lab);
```

FaraDars.org

cvtColor

- نوع پیکسل‌ها در تصویر خروجی همانند نوع پیکسل‌ها در تصویر ورودی خواهد بود. اما باید توجه داشت که همواره دامنه مقادیر پیکسل‌ها به حوزه رنگی تصویر وابسته است. برای مثال در تصاویر با حوزه رنگی $\text{CIE } L^*a^*b^*$ مقادیر پیکسل‌ها در کانال L در بازه ۰ تا ۱۰۰ و در کانال‌های a و b در بازه ۱۲۷- تا ۱۲۷ می‌باشد.
- کتابخانه **OpenCV** از اکثر حوزه‌های رنگی پشتیبانی می‌کند و تنها در زمان تبدیل لازم است پارامتر مناسب به تابع تبدیل داده شود.
- همچنین می‌توان تصویر را به فرم خاکستری تبدیل نمود که در نتیجه تصویر خروجی شامل یک کانال خواهد بود.

```
cv::cvtColor(color, gray, CV_BGR2Gray);
```

این اسلایدها بر مبنای نکات مطرح شده در فرادرس
«آموزش پردازش تصویر با **OpenCV**»
تهیه شده است.

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این آموزش به لینک زیر مراجعه نمایید.

faradars.org/fvimg9405